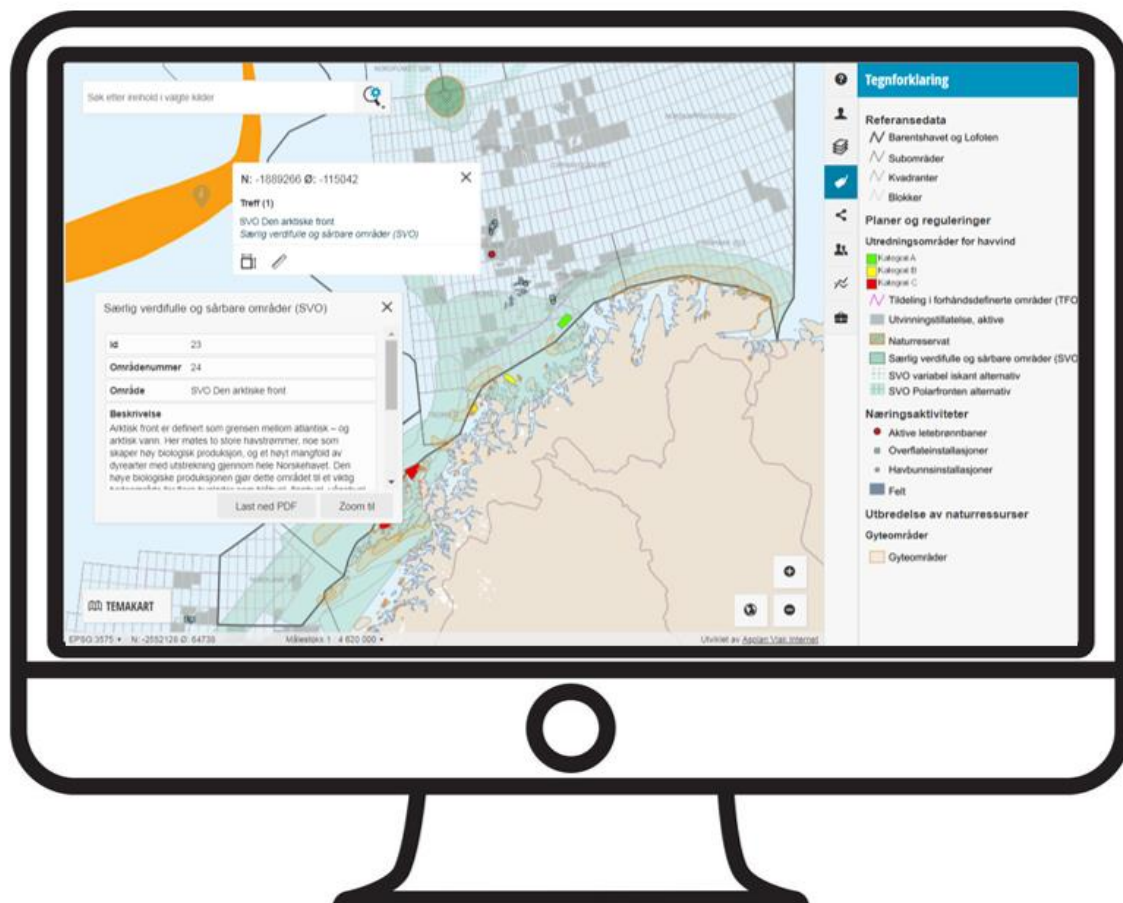

Årsrapport 2018

Arealverktøy for forvaltningsplanarbeidet

Endelig versjon (25. januar 2019)

Arealverktøy for forvaltningsplanarbeidet

Årsrapport 2018

Tidligere årsrapporter

Prosjektet skulle etter planen være ferdig i 2017, men ved utgangen av 2017 var det åpenbart at ennå gjensto det mye arbeid for at Arealverktøyet kunne bli et godt verktøy for brukerne. Derfor ble det besluttet å avslutte fase 1 i prosjektet da og bruke 2018 til å løse oppgavene nevnt i restanselistene, samtidig som en skulle forsøke å avklare med prosjekteieren om hvilken retning som var ønskelig for prosjektet. Mye av bakgrunnsinformasjon for fase 1 er grundig beskrevet i årsrapporten for 2017 og i den grad den er uforandret siden da blir den ikke gjentatt i denne årsrapporten.

Prosjektmål i 2018

Prosjektet sette seg følgende mål for 2018:

- Ferdigstille restanser fra fase 1 iht. prosjektgruppas sluttrapport for fase 1
- Sikre at Arealverktøyet tas i bruk av Faglig forum
- Vurdere om systemløsningen rundt Arealverktøyet blir driftet på en forsvarlig og effektiv måte og eventuelt iverksette nødvendige tiltak som sikrer dette
- Forberede og tilrettelegge for utvidet bruk av Arealverktøyet innenfor flere forvaltningsplanoppgaver
- Utarbeide forslag til plan for videre utvikling i 2019.

Disse er operasjonalisert gjennom milepælsplanen under.

Beskrivelse av hva milepælen består av (tilstand)	Ferdig dato	Utført
Demo applikasjonen versjon 2.1	19.1.2018	Ja
Demo applikasjonen versjon 2.2	20.3.2018	Nei
Notat med perspektiv for videre arbeid fra og med 2019	31.3.2018	Ja
Arealverktøyet tatt i bruk innenfor næringenes aktivitet i Faglig forum	1.4.2018	Nei
Leveranse applikasjonen versjon 2.4	27.4.2018	Nei
Workshop med den interdepartementale styringsgruppen	1.5.2018	Ja
Leveranse applikasjonen versjon 2.5	10.6.2018	Ja
Status datagrunnlag og tjenester halvveis i 2018	10.6.2018	Ja
Avklaring om det er aktuelt å utvikle nye brukerhistorier	10.6.2018	Ja
Notat om teknisk vedlikehold, drift og support	1.9.2018	Ja
Arealverktøyet tatt i bruk til revisjon av SVO-ene i Faglig forum	1.9.2018	Nei
Utkast til plan for arealverktøyet, fra og med 2019	1.10.2018	?

Arealverktøy for forvaltningsplanarbeidet

Årsrapport 2018

Beskrivelse av hva milepælen består av (tilstand)	Ferdig dato	Status
Arealverktøyet tatt i bruk til risiko og beredskap i Faglig forum	1.10.2018	Nei
Leveranse applikasjonen versjon 2.7	1.10.2018	Nei
Leveranse applikasjonen versjon 3.0	15.11.2018	Ja
Status datagrunnlag og tjenester ved utgangen av 2018	15.12.2018	Ja
Årsrapport	15.12.2018	Ja

Resultater og status pr. desember 2018

Gjennom demonstratoren fremført på Skype den 22. november, leverte prosjektet **Arealverktøyet versjon 3.0**, tilgjengelig på nettstedet <https://kart.barentswatch.no/arealverktoy>. Dette er den viktigste leveransen i 2018.

I milepælsplanen er det også satt opp mindre leveranser, noen av dem kan det knyttes noen kommentarer til. De demoene som er markert med et minus har ikke blitt gjennomført da det ikke har vært ny funksjonalitet eller nye kartlag tilgjengelig som har vært relevant å demonstrere.

Styringsgruppen i samarbeid med prosjektgruppen laget et diskusjonsnotat om mulige nye anvendelsesområder for Arealverktøyet, som ble presentert for prosjekteieren (Den interdepartementale styringsgruppen for forvaltningsplanarbeidet) i en workshop 31. mai. Tilbakemeldingen fra prosjekteieren var at de ønsket et fortsatt fokus på å dekke behovene til Faglig forum.

Prosjektet har også levert et notat om teknisk vedlikehold, drift og support. Her foreslås det at BarentsWatch har ansvaret for drift og vedlikehold av applikasjonen som i dag, og yter support til etatene så langt det praktisk lar seg gjøre. Fagetatene har ansvaret for å tilrettelegge sine egne data.

Når det gjelder plan for videreutvikling av Arealverktøyet ut over 2019, så ble en oppskalert prosjektplan lagt på is etter møtet med prosjekteier i mai.

BarentsWatch har brukt om lag 2 millioner kroner på Arealverktøyprosjektet i 2018, hvorav størstedelen har dekket konsulentbistand fra Avinet og Norconsult. BarentsWatch, Kartverket og Miljødirektoratet har også bidratt med interntid.

Prosjektet har fokusert innsatsen mot behovene som kom frem allerede i de tre brukerhistoriene som er detaljert og det er i 2018 ikke brukt ressurser på å detaljere noen nye. Brukerhistoriene er:

- Utarbeide rapport om arealbruk
- Interaktiv informasjon om arealbruken
- Samarbeide om kart

For å sikre brukerne av Arealverktøyet tilgang på autoritativt kartinnhold, har det vært jobbet kontinuerlig med dataeierne for å avklare aktuelle leveranser av kvalitetssikrede og oppdaterte

Arealverktøy for forvaltningsplanarbeidet

Årsrapport 2018

tematiske fagdata gjennom standardiserte, nettbaserte tjenester. Dette har vært fulgt opp av dataeierne gjennom etablering og tilrettelegging av egne datasett, distribusjonsløyper og kart-tjenester, inkl. dokumentasjon av disse i Geonorge. Da prosjektet i realiteten er dugnadsbasert på dette området, har en av de store utfordringene vært knyttet til dataeierne tilgjengelige kapasitet og faktiske prioriteringer. Kartverket har på vegne av prosjektet gitt bistand til dataeiere på denne type aktiviteter etter forespørsel og nærmere avtale.

Sentrale resultater i 2018:

- Miljødirektoratet har oppdatert miljøverdidatasettene og videreutviklet sine WMS-T og statistikk-tjenester for hhv. naturtyper, sjøfugl, fisk, og sjøpattedyr.
- Fiskeridirektoratet har produsert nye datasett for fiskeriaktiviteten. Datasettene er aggregert på måneds- og årsnivå, og er gjort tilgjengelig gjennom en nyutviklet WMS-T. Det lot seg imidlertid ikke gjøre å få gjennomført utviklingen av en mer fleksibel og dynamisk karttjeneste (WFS) på et mer rikholdig datagrunnlag (bl.a. for å kunne nyttiggjøre seg egenskapsdata til filtrering) i denne omgang. Dermed går brukerne glipp av bl.a. filtreringsmuligheter og et bredere valg av statistikkintervaller.
- NINA har ved hjelp av Kartverket ferdigstilt to WFS-baserte tjenester på hhv. sjøfuglkolonier og utbredelse åpent hav. De to tjenestene er imidlertid ikke operative i Arealverktøyet. Tjenesten for sjøfuglkolonier er under uttesting, mens tjenesten for utbredelse åpent hav fortsatt ikke er tatt i bruk.
- Kystverket har produsert et nytt datasett for skipstrafikk 2017 (tetthetsplott) og formidler disse dataene gjennom en WMS-T med mulighet for visning på månedsnivå og årsnivå.
- Polarinstituttet har produsert nytt datasett for havisfrekvens basert på oppdaterte grunnlagsdata, publisert gjennom en WMS med månedsvis isfrekvensstatistikk. Det pågår uttesting av alternativ tjeneste på WFS, med støtte for filtrering på egenskaper.
- Prosjektet har lagt ned stor innsats for å kunne tilby brukerne filtrering på egenskaper. Dette nødvendiggjør overgang til WFS. Foreløpig er filtreringsfunksjonaliteten operativ for tjenestene Fisk (gyteområder og utbredelsesområder), Petroleumsinstallasjoner (installasjonstype og operatørselskap), og SVO (forvaltningsplanområde og individuelle SVO-områder). Filtrering bidrar til å effektivisere fremhentingen av relevant informasjon fra datagrunnlaget til målrettet bruk i applikasjonen. Aktiviteten fortsetter i 2019 for andre aktuelle tematiske data som vil kunne gi tilsvarende nytteverdi.

Arbeidet med å videreutvikle applikasjonen har tatt utgangspunkt i restanselisten som forelå ved inngangen til året og forsøkt å løses oppgavene som ble beskrevet der. Av forbedringer som er gjort kan følgende nevnes:

Sammenstilling av temalag

- Pre-definerte komposisjoner (temakart) som kan brukes som utgangspunkt for videre arbeid
- Egen funksjonalitet for å sortere synlige\valgte kartlag

Arealverktøy for forvaltningsplanarbeidet

Årsrapport 2018

- Funksjonen for tegnforklaring gjør det mulig å sortere kartlag etter kategori
- Lagt til støtte for «klikk i kart» fra WMS samt filtrere bort «falske» treff
- Filtrering på temalag (WFS)

Utskrift

- Støtte for å angi rutenett på utskrift
- Funksjonalitet for å filtrere bort lag fra tegnforklaringen på utskriften
- Flere målestokker og ark-format er lagt til
- Valgfri plassering av tegnforklaring i fire hjørner

Analyse av statistikkdata

- Filtervalg er tatt med inn på diagram som forklarende tekst
- Grunnlagsdata kan nå eksporteres til Excel
- Valg av år skjer i diagrammet for lettere å kunne sammenligne
- Støtte for å gjøre analyse på statistiske lag for et helt forvaltningsplanområde, eller SVO

Arealverktøyet tatt i bruk innenfor næringenes aktivitet i Faglig forum

Arealverktøyet har bare delvis vært tatt i bruk i delrapport om «Næringsaktivitet og påvirkning». 12% av kartskissene som er brukt i delrapporten er produsert gjennom Arealverktøyet.

Arealverktøyet tatt i bruk til revisjon av SVO-ene i Faglig forum

Arealverktøyet har bare delvis vært tatt i bruk i delrapport om «Særlig verdifulle og sårbare områder». 20% av kartskissene som hittil er brukt i delrapporten er produsert gjennom Arealverktøyet.

Arealverktøyet tatt i bruk til risiko og beredskap i Faglig forum

Arealverktøyet har bare delvis vært tatt i bruk i delrapport om «Risiko for og beredskap mot akutt forurensning - endringer og utviklingstrekk». 10% av kartskissene som er brukt i delrapporten er produsert gjennom Arealverktøyet.

Engelsk versjon som følge av interesse fra Arctic SDI

Det har vært arbeidet med å bygge inn engelskspråklig støtte i Arealverktøyet, både i applikasjonen og i metadataregistreringene i Geonorge. Aktiviteten har vært støttet av midler gjennom Arktis 2030 som et ledd i å forbedre tilgangen på marine data over Arktis, og å bidra til en mer effektiv kunnskapsdeling i regionen. Det gjenstår imidlertid en del utfordringer rundt dataeierens data-grunnlag (egenskapsdelen) og karttjenester (temastruktur, kartografi, tegnforklaring) før en har en gjennomgående engelskspråklig støtte.

Arealverktøyet i 2019

Prosjektet vil i 2019 jobbe videre med å forbedre løsningen slik det er dokumentert i backloggen og gjennom de kontaktene som er etablert med dataeierne, i tråd med aktivitetsplanen for 2019.